

Sjálvstøðug vinnurekandi tekna trygging í ALS

Sjálvstøðug vinnurekandi kunnu frá 1. september 1998 tekna serliga trygging hjá Arbeiðsloysisskipanini

Frá 1. september at galda lýsir Arbeiðsloysisskipanin nýggja kunngerð, ið gevur sjálvstøðugum vinnurekandi mogleika at tekna serliga trygging. Tryggingin er galdandi, um viðkomandi verður arbeiðsleysur frá sjálvstøðuga vinnuvirksemi sínum.

Hvør kann tekna trygging?

Tey ið hava sjálvstøðugt vinnuvirksemi einsamøll ella saman við øðrum og hava bústað í Føroyum, hava mogleika fyri at tekna trygging sum sjálvstøðug vinnurekandi. Tó bert um talan er um firma og/ella fognarfelag. Ein treyt er tó, at tað sjálvstøðuga vinnuvirksemið er høvuðsvinna hjá viðkomandi, t.v.s. at ein stórtur partur av inntøkuni stavar frá ella stórtur partur av tíðini verður brúkt til sjálvstøðuga vinnuvirksemið.

Hvat er sjálvstøðug vinna?

ALS ger eina nágreiniliga meting av, um vinnuvirksemið kemur undir hugtakið "sjálvstøðug" vinna. Ein ábending um at vinnan er sjálvstøðug, kann t.d. vera, um persónur hevur fólk í starvi, hevur skattafrádrátt fyri rakstarútreiðslur v.m.,

verður skattaður av yvir-/undirskoti av virkseminum, er mv-g-skrásettur ella er fognari í fognarfelagi.

Uppskotureytir/gildiskoma

Fyri at kunna tekna trygging sum sjálvstøðug vinnurekandi, skal persónur lúka treytirnar, sum eru nevndar omanfyri. Harafturat skal viðkomandi veruliga vera farin undir sjálvstøðuga vinnu. Tryggingin fær gildi frá tí degi, ALS hevur móttikið skrivliga umsókn. Serligt umsóknarblað fæst við at venda sær til avgreiðsluna hjá ALS.

ALS-gjald

ALS-gjaldið er 2,25% av skattskyldugu inntøkuni av vinnuvirkseminum sambært sjálvuppgávu og skattaroknskapi fyri síðst endaða roknskaparár. Upplýsingarnir í sjálvuppgávuni og skattaroknskapinum kunnu vera regulerað við inntøkum og útreiðslum, sum eru óviðkomandi fyri sjálvstøðuga vinnuvirksemið. ALS-gjaldið verður gildið mánaðarliga frammanundan.

Er sjálvstøðuga vinnuvirksemið júst byrjað, verður inntøkan, sum ALS-gjaldið skal roknað av, fyriligið mettt og ásett av ALS.

Upphald av sjálvstøðugum vinnuvirksemi

Fyri at hava rætt til útgjald av arbeiðsloysisstuðuli, skal persónliga arbeiðið vera hildið uppat meira enn bráðfeingis. Hetta merkir, at um vinnuvirksemi bert fyriligið er steðgað, t.d. tí illa viðr, onki arbeiði er millum tvey arbeiði, ella tí tilfar/rávøra manglar, verður arbeiðsloysisstuðul ikki útgoldin.

Sum dømi um, at virksemið ikki bert er fyriligið steðgað, kann nevast um virksemið er selt øðrum (t.d. ikki hjúnafeleg/sambúgva ella ómyndugum børnum), um virksemið er endaliga upphildið ella um áheitan um tvingisølu er latin fútarættinum.

Tað álíggur tí tryggjaða at skjalprógva, at viðkomandi ikki longur er sjálvstøðug vinnurekandi.

Útgjald

Arligt arbeiðsloysisstuðulin er 70% av skattskyldugu inntøkuni av vinnuvirkseminum sambært sjálvuppgávu og skattaroknskapi fyri síðst endaða roknskaparár. Upplýsingarnir í sjálvuppgávuni og skattaroknskapinum kunnu verða regulerað við inntøkum og útreiðslum, sum eru óviðkomandi fyri sjálvstøðuga vinnuvirksemið. Tó kann

ongantíð meiri enn 70% av eini arbeiðaraárløn verða útgoldin.

Fyri at hava rætt til útgjald, skal tryggingin hava verið í gildi samanhangandi í minsta lagi í 1 ár.

Uppsøgn av tryggingini

Er trygging sum sjálvstøðug vinnurekandi teknað, og ynskjur tryggingartakarinn at siga hesa upp, kann tryggingin sigast upp til tann 1. í einum mánaða og við einum mánaða sum minstu freist. Uppsøgnin skal vera skrivlig. Sum dømi kann sigast, at um tryggingin verður søgd upp tann 5. mai 1999, kann henda í fyrsta lagi fara úr gildi frá og við 1. juli 1999.

Um tryggingargjaldið (ALS-gjaldið) ikki verður gildið rættstundis, fer tryggingin úr gildi.

Fráboðanarskylda hjá tryggingartakara

Tryggingartakarinn hevur skyldu til at boða ALS frá øllum viðurskiptum, ið hava ávirkan á tryggingarviðurskiptini. Til dømis skal persónur boða frá, um vinnuvirksemið ikki longur er høvuðsvinna, ella viðkomandi ikki er vinnurekandi longur, og viðkomandi skal lata inn roknskap, í seinasta

Frá 1. september ber til hjá sjálvstøðugum vinnurekandi at tekna serliga trygging hjá Arbeiðsloysisskipanini

lagið 14 dagar eftir at hesin er góðkendur av Toll- og Skattstovu Føroya.

Soleiðis kunnu reglurnar um arbeiðsloysistrygging fyri sjálvstøðug vinnurekandi lýsast í høvuðsheiminum. Fyri eina nágreiniliga lýsing av reglunum verður víst til lögtingslóg nr. 113 um arbeiðsloysistrygging og arbeiðsávísing frá 13. juni 1997 og kunngerð um arbeiðsloysistrygging fyri sjálvstøðug vinnurekandi

frá 9. juni 1998. Faldari, umsóknarblað og avrit av ALS-lógini og kunngerðini um arbeiðsloysistrygging fyri sjálvstøðug vinnurekandi kunnu fáast við at venda sær til Arbeiðsloysisskipanina.

Arbeiðsloysisskipanin heldur til á Smyrlsvegi 20 í Tórshavn. Avgreiðsluflúð er mánaðar til friggjadag millum kl. 10:00 og 15:00, tó mikudag millum kl. 10:00 og 12:00.

Sig tína hugsan um fullveldið!

Sigið tykkara hugsan um sjálvstýrismálið í *Sosíalinum*. Til ber at senda okkum fax: 314720, senda okkum teldupost: post@sosialurin.fo ella við at senda okkum tilfar á teldudisli. Postadressa okkara er: *Sosíalurin*, box 76, 110 Tórshavn

Høgni Hoydal, landstýrismaðurin í sjálvstýrismálum legði týsdagin fram uppskotið um ríkisráttarlígu støðu Føroya

Skiparar í danska handelsflotanum skulu vera danskir statsborgarar

– Í sjólógini stendur, at ein treyt fyri at vera skipari á einum danskum skipi í handelsflotanum er, at tú ert danskur statsborgari – hvussu verður við hesum, tá Føroyar eru suveronar, spyr Sámál Jákup Hansen í Klaksvík:

Tá tað í blaðnum í dag er víst til »Sig tína hugsan« loyvir undirritaði sær at koma við mínari hugsan, samankomandi við einum einkultum spurningi.

Viðvíkjandi einum suverenum statí skilji eg tað soleiðis, at vit føroyingar tá missa okkara danska statsborgarskap?

Hvat hendir við teimum nógvu herbúgvandi føroyingum, sum sigla í tí danska handelsflotanum? Tað eru nógvir sum sigla sum skiparar, og enn fleiri, sum sigla

sum yvirstýrimenn, sum standa fyri at flyta upp til skipsfórarar.

Í sjólógini (helst eisini í grundlógini) stendur, at ein treyt fyri at vera skipari á einum danskum skipi í handelsflotanum er, at hann er danskur statsborgari. Heldur ikki ber til at sigla sum yvirstýrimaður, tí hann skal kunna loysa av skiparan, um tað skuldi gjørt neyðugt.

Hesir menn sum sigla undir DIS-skipanini, leggja alla sína inntøku eftir sær

her í Føroyum, sjálvt um eingin skattapeningur kemur í kommunu/landskassan, tað eru ikki teir, sum hava uppfunnir DIS, teirra nettoinntøka er tann sama, sum áðrenn DIS kom í gildi.

Hesir nógvu menn, her er talan um fleiri hundrad mans, hava triggar mogleikar í at velja, og eru teir hesir:

1. At góðtaka at verða de-graderaðir, og sigla restina av tíðini sum undirstýrimenn.

2. At flyta heimanífrá við familju og búsetast í Danmark.

3. At koma heim, tað verður trupult, tað er tí teir eru farnir, her var ikki brúk fyri teimum.

Vinarlig heilsan

Sámál Jákup Hansen, skipsforari
Skáltavegur 43
700 Klaksvík

24.-26. august

Harmonikubólur

á túrinum til
Bergens

Við verða fleiri harmonikubólkar

úr einan

450,-

fyrí hvønn

Ring og hoyr meira!

315900

Mimi Cruise

